

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการส่งเสริมการเรียนรู้ในการจัดการอาการเหนื่อยล้าในสตรี
มีครรภ์

ผู้เขียน นางสาวกฤติกา คำมูลตา

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การผดุงครรภ์ขั้นสูง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์	กันธะรักษา	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร.ฉวี	เบาทรง	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

อาการเหนื่อยล้าในสตรีมีครรภ์เกิดขึ้นได้ในทุกระยะของการตั้งครรภ์ อาการเหนื่อยล้าที่เกิดขึ้นในระดับสูงในไตรมาสที่สาม อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของทั้งสตรีและทารก ในระยะตั้งครรภ์ คลอด และหลังคลอด การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการส่งเสริมการเรียนรู้ในการจัดการอาการเหนื่อยล้าในสตรีมีครรภ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีมีครรภ์จำนวน 52 ราย ที่มาฝากครรภ์ในแผนกฝากครรภ์ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2553 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2554 แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 26 ราย จับคู่กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองให้มีลักษณะคล้ายคลึงกันดังนี้ 1) ระดับความเหนื่อยล้า 2) ลักษณะครอบครัว 3) ระดับการศึกษา และ 4) ลำดับที่ของการตั้งครรภ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แผนการส่งเสริมการเรียนรู้ที่พัฒนาโดยผู้วิจัย และ 2) เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบประเมินอาการเหนื่อยล้าของพิวจ มิลลิแกน พาร์ค เลนส์ และคิทซ์แมน (Pugh, Milligan, Park, Lenze, & Kitzman, 1999) ที่แปลเป็นภาษาไทยโดยจรัสศรีธีระกุลชัย (Theerakulchai, 2004) และแบบบันทึกปัจจัยที่ทำให้เกิดอาการเหนื่อยล้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบทีชนิดสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน และสถิติทดสอบค่าทีแบบคู่ ผลการวิจัยพบว่า

1. ภายหลังการส่งเสริมการเรียนรู้ กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยอาการเหนื่อยล้าต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

2. ภายหลังการส่งเสริมการเรียนรู้ กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยอาการเหนื่อยล้าต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

ผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมการเรียนรู้สามารถช่วยเหลือสตรีมีครรภ์ในการจัดการอาการเหนื่อยล้าให้บรรเทาลงได้ ดังนั้นพยาบาลจึงควรนำไปใช้ในการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้สตรีมีครรภ์สามารถจัดการกับอาการเหนื่อยล้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Effect of Learning Promotion in Fatigue Management Among Pregnant Women

Author Miss, Krittika Kummoonta

Degree Master of Nursing Science (Advanced Midwifery)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Kannika Kantaruksa Advisor

Associate Professor Dr. Chavee Baosoung Co-advisor

ABSTRACT

Fatigue in pregnant women occurs throughout the pregnancy. A high level of fatigue in the third trimester may affect the quality of life of both mothers and their infants during pregnancy, intrapartum and postpartum periods. The purpose of this quasi-experimental research was to examine the effect of learning promotion in fatigue management among pregnant women. The subjects, 52 pregnant women, were recruited from antenatal care unit, Chiangrai Prachanukroh hospital during September 2010 to January 2011 and assigned into either control or experimental group with twenty-six in each group. Each pair of subject was matched for control and experimental groups based on criteria of 1) level of fatigue score, 2) type of family, 3) education level, and 4) gravida. The research instruments were 1) the learning promotion plan developed by the researcher and 2) the data collection tools including the Modified Fatigue Symptoms Checklist (MFSC) developed by Pugh, Milligan, Park, Lenze, and Kitzman (1999) and translated into Thai by Theerakulchai (2004); and the fatigue causing factors recording form. Data were analyzed using descriptive statistics, independent t-test and paired t-test.

The results of the study revealed that:

1. After receiving the learning promotion, the experimental group had a significantly lower mean score of fatigue than the control group ($p < 0.001$).

2. After receiving the learning promotion, the experimental group had a significantly lower mean score of fatigue than before receiving the learning promotion ($p < 0.001$).

The results of this study demonstrate that learning promotion can help pregnant women to manage and relieve fatigue. Therefore, nurse should use this in practice to promote effective fatigue management in pregnant women.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved